

Erasmus+ Project
Developing Professional Qualifications and Training
for European Behaviour Analysts

Πνευματικό Προϊόν 5: Επάρκεια Master's EuroBA

2023

Οι συνέταιροι του EuroBA εκπροσωπούν τις εξής χώρες: Ενωμένη Βασιλεία, Τσεχία, Ολλανδία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Σουηδία και Ιταλία.

	Ulster University, School of Psychology, Northern Ireland (UK)
 QUEEN'S UNIVERSITY BELFAST CENTRE FOR BEHAVIOUR ANALYSIS	Queen's University Belfast, Centre for Behaviour Analysis, Northern Ireland (UK)
 MUNI PED Institute for Research in Inclusive Education	Masaryk University, Institute for Research in Inclusive Education, Czech Republic
	Erasmus University Rotterdam, School of Social and Behavioural Sciences , Netherlands
	NeuroHero Dublin Ireland
	Panteion University of Social and Political Sciences, Laboratory of Experimental and Applied Behaviour Analysis, Hellenic Republic
	University of Stockholm Department of Special Education Sweden
	European Institute of the Study of Human Behaviour Italy
	Parents Education as Autism Therapists Northern Ireland (UK)

Περίληψη Έργου

Αυτό το έργο είναι το αποτέλεσμα συνεργασίας ανάμεσα σε διεθνείς συνεργάτες από το Ηνωμένο βασίλειο, την Τσεχία, την Ολλανδία, την Ιρλανδία, την Ελλάδα, τη Σουηδία και την Ιταλία. Το έργο ωφελήθηκε από μια Επαγγελματική Συμβουλευτική Ομάδα (PAG) οποία συμπεριλάμβανε 16 περαιτέρω Ευρωπαϊκές χώρες για να διασφαλίσει ότι τα πρότυπα και οι επάρκειες που αναπτύσσονται στο έργο είναι αποδεκτά σε όσο το δυνατόν περισσότερες χώρες.

Οι συνολικοί στόχοι του έργου ήταν να διευκολύνει τη διαφάνεια και την αναγνώριση των προσόντων για τους αναλυτές της συμπεριφοράς στην Ευρώπη. Το επάγγελμα του αναλυτή της συμπεριφοράς άρχισε στις αρχές τις δεκαετίας του 1970 στη Βόρεια Αμερική (Carr, 2011, Hughes & Shook, 2007). Ωστόσο, δεν είναι επίσημα αναγνωρισμένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Για να μπορούν οι αναλυτές της συμπεριφοράς να ασκούν το επάγγελμα στην ΕΕ με τις ίδιες προσδοκίες σχετικά με τη γνώση, τις ικανότητες, και την αυτονομία και τις ευθύνες, είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί ένα ξεκάθαρο εύρος δεξιοτήτων για το επάγγελμα.

Το έργο έχει 6 Πνευματικά Προϊόντα (IO). Το IO1 καλύπτει επαγγελματικά πρότυπα αναφορικά με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF). Το IO2 συνοψίζει την ανάπτυξη των προσόντων του αναλυτή της συμπεριφοράς στο πλαίσιο των Εθνικών Πλαισίων Προσόντων (NQF) των 6 συνεργατών. Το IO3 παρέχει ένα λεπτομερές γλωσσάρι όρων στις γλώσσες των συνεργατών. Το IO4 συνοψίζει το πλαίσιο ικανοτήτων για το εισαγωγικό επίπεδο EuroBA – Τεχνικοί (EuroBA – T). Το IO5 είναι το πλαίσιο ικανοτήτων για το επίπεδο EuroBA - Master's (EuroBA – M). Το IO6 είναι ένα διαδικτυακό μάθημα με πολυμέσα εισαγωγικού επιπέδου στις 6 γλώσσες των συνεργατών.

<http://euroba.org/>

Πίνακας Περιεχομένων

Η ανάγκη για επαγγελματική αναγνώριση των αναλυτών συμπεριφοράς	4
Η ανάπτυξη της ανάλυσης συμπεριφοράς στην Ευρώπη.....	6
Συνεχιζόμενη ανάπτυξη στην ανάλυση συμπεριφοράς.....	7
Καθοδηγητικές αρχές και ευθυγράμμιση με το EuroBA-M.....	8
Οδηγός για προγραμματιστές μαθημάτων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.....	10
Επάρκειες EuroBA-M	10
Πίνακας 2: Επάρκειες Επιπέδου EuroBA-Master's.....	11
Βιβλιογραφικές Αναφορές.....	16

Ο σκοπός αυτού του εγγράφου **Ευρωπαϊός Αναλυτής Συμπεριφοράς – επίπεδο Master’s (EuroBA-M)** είναι τριπλός¹. Πρώτα, παρέχει ένα υπόβαθρο συνοπτικών πληροφοριών σχετικά με την εγκαθίδρυση και ανάπτυξη του πεδίου της ανάλυσης συμπεριφοράς, που εξυπηρετεί την εξήγηση της ανάγκης για επαγγελματική αναγνώριση των αναλυτών συμπεριφοράς στην Ευρώπη. Δεύτερον, παρέχει ένα οδηγό για προγραμματισμό μαθημάτων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην Ευρώπη και πέρα από αυτά. Τέλος, το έγγραφο ορίζει τα βασικά, σημαντικά προσόντα σε σχέση με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ευθύνες και αυτονομία για να αξιοποιηθούν όταν προγραμματίζονται μαθήματα για να διευκολυνθεί η κινητικότητα και η επαγγελματική αναγνώριση σε διάφορες χώρες.

Η ανάγκη για επαγγελματική αναγνώριση των αναλυτών συμπεριφοράς

Ο στόχος της Εφαρμοσμένης Ανάλυσης Συμπεριφοράς (ABA) είναι να εφαρμοστούν οι αρχές που προέρχονται από την επιστήμη της ανάλυσης συμπεριφοράς για να διευκολυνθεί η ευημερία και η ποιότητα ζωής των ατόμων. Το κάνει με την αντιμετώπιση κοινωνικά σημαντικών συμπεριφορών σε μια ποικιλία από πλαίσια, συμπεριλαμβάνοντας την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την ασφάλεια στους χώρους εργασίας, την κατάχρηση ναρκωτικών ουσιών, την εκπαίδευση, τα σπορ, τη φροντίδα της άνοιας, την κοινωνική δικαιοσύνη, και την υγεία και ευημερία (Heward et al., 2022). Ένας τομέας στον οποίο το πεδίο έχει συνεισφέρει σημαντικά και στην έρευνα και στην πρακτική είναι στον προγραμματισμό και αξιολόγηση υποστήριξης και παρεμβάσεων αναφορικά με πρόσωπα στο φάσμα του αυτισμού (BACB, 2018a).

Οι ρίζες της επιστήμης και της άσκησης της ανάλυσης συμπεριφοράς είναι πάνω από 100 χρονών (Skinner, 1953) και έχουν τη βάση τους και στην ψυχολογία της μάθησης και στον πραγματισμό (βλ. Heward, et al, 2022). Τη δεκαετία του 1960, το κίνημα για τα αστικά δικαιώματα και τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία στις ΗΠΑ και σε άλλες χώρες προκάλεσαν μια ώθηση για το κλείσιμο των ινστιτούτων για άτομα που χαρακτηρίζονταν ως «διανοητικά και σωματικά ανάπηρα» (Governors Council on Developmental Disabilities, 2022). Το 1968, οι Baer, Wolf και Risley διατύπωσαν αυτό που θα γινόταν «ο πρώτος επίσημος ορισμός της εφαρμοσμένης ανάλυσης συμπεριφοράς» (Heward et al., 2022, p.328) τονίζοντας τη σημαντικότητα της παρέμβασης σε κοινωνικά σημαντικές συμπεριφορές σε φυσικά περιβάλλοντα, συνδυάζοντας έτσι το παράδειγμα της φυσικής επιστήμης με τον ανθρωπισμό. Πράγματι, διεξήχθη ένας αριθμός από πρωτοποριακές μελέτες κατά την περίοδο αυτή βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής των παιδιών με αυτισμό. Οι κλινικές εφαρμογές των επιστημονικών ανακαλύψεων στην ανάλυση συμπεριφοράς οδήγησαν σε σημαντικές βελτιώσεις στις ζωές αυτών των ανθρώπων, διδάσκοντας τους δεξιότητες

ανεξάρτητης ζωής που οδήγησαν στην συμμετοχή τους σε κοινωνικές δραστηριότητες, στην απόκτηση εργασίας και γενικότερα, στη αύξηση της ποιότητας της ζωής τους (Green, 2019; Johnston, 2018; Larsson, 2013), το οποίο οδήγησε στην άνθηση του πεδίου της άσκησης της βασιζόμενης στην ABA. Η γρήγορα αναπτυσσόμενη ανάγκη για επαγγελματική κατάρτιση στην επιστήμη και εφαρμογή της ανάλυσης συμπεριφοράς σήμαινε ότι ένα μεγάλος αριθμός από επαγγελματίες έπρεπε να καταρτιστούν σύντομα. Ωστόσο, αυτό δεν έγινε χωρίς κόστος (Garner et al., 2022). Μια από τις προκλήσεις της αυξημένης ζήτησης των υπηρεσιών που βασίζονται στην ABA ήταν η μειωμένη παροχή καλά καταρτισμένου προσωπικού (Fennell & Dillenburger, 2018). Συνεπώς άτομα με ανεπαρκή ή πολύ λίγη κατάρτιση στην ABA που είχαν έλλειψη από γνώσεις, δεξιότητες, εμπειρία, και επάρκεια στην επιστήμη και τα οποία δεν δεσμεύονταν από πλήρως καθορισμένες επαγγελματικές ηθικές υποχρεώσεις, απέκτησαν εργασία σε ιδιωτική άσκηση καθώς επίσης και σε κρατικά ιδρύματα. Προφανώς, εφαρμόστηκαν κακές συμπεριφορικές διαδικασίες που οδήγησαν σε κατηγορίες για αντιεπαγγελματική συμπεριφορά οι οποίες δικαιολογημένα επικρίθηκαν (Leaf et al., 2022). Εάν δεν αντιμετωπιστεί διεξοδικά το ζήτημα, υπάρχει πιθανός κίνδυνος να διακινδυνεύσει η εφαρμογή ολόκληρης της επιστήμης της ανάλυσης συμπεριφοράς (Keenan & Dillenburger, 2020; Leaf et al., 2021; Morris, 2009) με τεράστιο κόστος για αυτούς που χρειάζονται περισσότερο την υποστήριξη (National Council for Severe Autism, 2022; Skolnik, 2022).

Με τον καιρό, η ανάγκη για επαγγελματική ρύθμιση έγινε ξεκάθαρη. Ως πρώτο βήμα στη διαδικασία για διασφάλιση επαγγελματικής ρύθμισης, καταρτίστηκε μια εθνική Ομάδα Εργασίας (αρχικά στη Φλόριντα, ΗΠΑ) η οποία έθεσε κριτήρια μαθημάτων με συγκεκριμένο περιεχόμενο για τρία επίπεδα πιστοποίησης για τους ασκούντες το επάγγελμα (επίπεδα Bachelor, Master, Doctoral) και προσδιόρισε ένα ξεκάθαρο κώδικα δεοντολογίας για αυτούς τους επαγγελματίες (Hughes & Shook, 2007). Το 1998, καθιερώθηκε ο Behavior Analyst Certification Board (BACB, 2018b) στις ΗΠΑ για να συμπληρώσει τις κρατικές ρυθμίσεις, προωθώντας τη διασφάλιση της ποιότητας, και την κινητικότητα των αναλυτών συμπεριφοράς ανάμεσα στις πολιτείες. Η πιστοποίηση BACB (δηλαδή, Board Certified Behavior Analyst; BCBA) βασίστηκε στην ολοκλήρωση ενός συγκεκριμένου αριθμού ωρών μαθημάτων, εποπτευόμενη άσκηση, και ένα λεπτομερές διαγώνισμα (βλέπε Πίνακα 1 για την 4^η Έκδοση της λίστας των απαιτήσεων Εργασιών). Οι απαιτήσεις για την πιστοποίηση αναθεωρούνται σε πενταετή κύκλους μέσω συνεννόησης με όλους τους επαγγελματίες στο πεδίο (δηλαδή, όλους τους κατόχους BCBA). Τώρα το 2023, η λίστα Εργασιών του BCBA είναι στην 5^η της Έκδοση.

Τα μαθήματα παραδίδονται σε Επαληθευμένες Ακολουθίες Μαθημάτων (VCS σύγκρινε με ABAI, 2022) και διδάσκονται από τον υπεύθυνο προγράμματος και τους εισηγητές των μαθημάτων με κατάλληλη ακαδημαϊκή υποδομή. Η καταλληλότητα για να δώσει κάποιος το διαγώνισμα πιστοποίησης απαιτεί όχι μόνο επίσημα μαθήματα ανάλυσης συμπεριφοράς σε πανεπιστήμιο αλλά επίσης και συγκεκριμένες ώρες πρακτικής που εποπτεύονται από πιστοποιημένο αναλυτή συμπεριφοράς. Η διατήρηση της πιστοποίησης απαιτεί απόδειξη της

συγκέντρωσης μονάδων/διδασκικών μονάδων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης (CEU), συμπεριλαμβάνοντας συγκεκριμένο αριθμό CEU στη δεοντολογία και εποπτεία.

Μέχρι το 2022, υπήρχαν 517 πανεπιστήμια στις ΗΠΑ που πρόσφεραν σειρά μαθημάτων σε επίπεδο masters που πληρούσαν τα πρότυπα του Association for Behavior Analysis-International (ABAI) (ABAI, 2022). Ενώ η πιστοποίηση BCBA αναγνωρίζεται σε όλες τις ΗΠΑ, περισσότερες από τις μισές πολιτείες στις ΗΠΑ έχουν εισάγει αδειοδότηση για τους αναλυτές συμπεριφοράς. Ο Πίνακας 1 προσφέρει μια σύνοψη του περιεχομένου των εγκεκριμένων από τον ABAI μαθημάτων επιπέδου master.

Πίνακας 1: απαιτήσεις περιεχομένου για το Επίπεδο των αναλυτών συμπεριφοράς Master's (Λίστα Εργασιών BACB 4^η Έκδοση) (BACB, 2018b)

Περιεχόμενο μαθήματος	Ώρες
Ηθική και Επαγγελματική Συμπεριφορά	45
Έννοιες και Αρχές της Ανάλυσης Συμπεριφοράς	45
Μέτρηση (συμπεριλαμβανομένης της Ανάλυσης Δεδομένων)	25
Πειραματικός Σχεδιασμός	20
Εντοπισμός Προβλήματος και Αξιολόγηση	30
Βασικά Στοιχεία της Αλλαγής Συμπεριφοράς και Συγκεκριμένες Διαδικασίες Αλλαγής Συμπεριφοράς	45
Παρεμβάσεις και Ζητήματα Αλλαγής Συμπεριφοράς 1	10
Συστήματα Αλλαγής Συμπεριφοράς	10
Υλοποίηση, Διαχείριση, και Εποπτεία	10
Επιλεγμένη Συμπληρωματική Ύλη στην Ανάλυση Συμπεριφοράς	30
ΣΥΝΟΛΟ	270

Η ανάπτυξη της ανάλυσης συμπεριφοράς στην Ευρώπη

Σε σύγκριση με τις ΗΠΑ, η κατανόηση και η αναγνώριση της επιστήμης και της πρακτικής της ανάλυσης συμπεριφοράς στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο έχει εξαπλωθεί πιο αργά. Σε γενικές γραμμές, και πιθανόν ή τουλάχιστον εν μέρει λόγω της έλλειψης του εμποδίου της γλώσσας, το ενδιαφέρον για το πεδίο εξαπλώθηκε από τις ΗΠΑ τη δεκαετία του 1960-1970, αρχικά στο Ηνωμένο Βασίλειο (Arntzen & Pellon, 2021; Keenan et al., 2014; Kelly et al., 2018). Από τη δεκαετία του 1990, έχει υπάρξει μια άνευ προηγουμένου ανάπτυξη και ζήτηση για τις παρεμβάσεις της ανάλυσης συμπεριφοράς αρχικά μέσω της συνηγορίας των γονέων (Yell & Drasgow, 2000; Keenan, Kerr, & Dillenburger, 2000; Kingsdorf & Pancocha, 2023) υποστηριζόμενη από επαγγελματίες και ακαδημαϊκούς οι οποίοι είχαν

επίγνωση της εκτεταμένης βάσης αποδεικτικών στοιχείων που έδειχνε μοναδικά αναπτυξιακά, εκπαιδευτικά και συμμετοχικά ορόσημα ανάμεσα σε αυτιστικά παιδιά που είχαν λάβει πρώιμες παρεμβάσεις βασισμένες στην ανάλυση συμπεριφοράς συγκριτικά με αυτά που είχαν λάβει παραδοσιακή ειδική αγωγή (Eikeseth, et al 2007; Eikeseth, et al., 2012; Eldevik et al., 2012; Eldevik et al., 2020; Howlin et al., 2004, 2014). Αυτό οδήγησε στην ζήτηση των υπηρεσιών ABA και την ανάπτυξη πανεπιστημιακών μαθημάτων ευθυγραμμισμένων με τα κριτήρια του BACB αναφορικά με το περιεχόμενο, την επάρκεια των διδασκόντων, και τις δεοντολογικές καθοδηγητικές γραμμές (Hughes & Shook, 2007).

Η πρώτη Ευρωπαϊκή σειρά μαθημάτων ABA καθιερώθηκε το 2001 με μια συνεργασία των αναλυτών συμπεριφοράς στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία (Hughes & Shook, 2007). Η πρώτη σειρά μαθημάτων επιπέδου masters σε πανεπιστήμιο που πληρούσε τα κριτήρια του BACB εγκρίθηκε το 2003 στο Bangor University στην Ουαλία. Μέχρι το 2007, υπήρχαν 16 ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης σε 11 χώρες με εγκεκριμένες σειρές μαθημάτων επιπέδου masters και μέχρι το 2018, υπήρχαν 34 εγκεκριμένα VCS σε 19 χώρες στην Ευρώπη (Martin & Carr, 2020). Το 2022, υπήρχαν 58 ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης σε 16 χώρες στην περιοχή της Ευρώπης που είχαν VCS εγκεκριμένα από τον Association for Behavior Analysis International (ABAI), με μερικές χώρες να έχουν διδακτορικά προγράμματα ιδιαίτερα εστιασμένα στην ανάλυση συμπεριφοράς. Αυτές οι εξελίξεις ξεκάθαρα καταδεικνύουν την ανάγκη για επαγγελματική αναγνώριση και ρύθμιση της ανάλυσης συμπεριφοράς ως επάγγελμα από μόνο του (Brodhead et al., 2018) στην Ευρώπη και στον Ευρωπαϊκό Χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Συνεχιζόμενη ανάπτυξη στην ανάλυση συμπεριφοράς

Υπάρχει ένας αριθμός από επαγγελματικούς και ακαδημαϊκούς οργανισμούς που προωθούν την ανάλυση συμπεριφοράς στην Ευρώπη. Εκτός από τους εθνικούς οργανισμούς, υπάρχουν δυο κύριοι παν-Ευρωπαϊκοί οργανισμοί. Η Experimental Analysis of Behaviour Group (EABG) ιδρύθηκε το 1963 στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αυτή η ομάδα διοργανώνει συνέδρια υψηλής ποιότητας κάθε δεύτερο χρόνο, με το πιο πρόσφατο το 10^ο συνέδριο EABA το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Τάμπερε, Φιλανδία, το 2022. Το 2021, υπήρχαν 20 οργανισμοί ή ομάδες για την ανάλυση συμπεριφοράς στην Ευρώπη (Arntzen & Pellon, 2021). Η συνδρομή του *European Journal of Behavior Analysis* (EJOBA), ένα επιστημονικό περιοδικό του εκδοτικού οίκου Francis & Taylor, περιλαμβάνεται στην ιδιότητα του μέλους στον EABA.

Όπως και στις άλλες επιστήμες, η ανάλυση συμπεριφοράς αναπτύσσεται και εξελίσσεται συνεχόμενα ως αποτελέσματα της έρευνας καθώς επίσης και των αλλαγών των κοινωνικών και πολιτισμικών απαιτήσεων. Για παράδειγμα, ο Covid-19, η μετανάστευση, ο πόλεμος, και οι πρόσφυγες απαιτούν μια μετακίνηση της εστίασης στην τηλευγεία (Ferguson et al., 2019) καθώς επίσης και στην φροντίδα την ενημερωμένη για το τραύμα. Η ευελιξία όσον αφορά

την άσκηση διασφαλίζει ότι η ασφάλεια και η εμπιστοσύνη είναι κυρίαρχη για τους αναλυτές συμπεριφοράς, ότι προωθείται η κοινή διακυβέρνηση, και ότι δίνεται έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων (Dillenburger et al., 2008; Fargas-Malet & Dillenburger, 2016; Rajaraman et al., 2022).

Η διεθνής ζήτηση για γνώσεις και επάρκεια στην ανάλυση συμπεριφοράς απαιτεί από τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης να διατηρήσουν όχι μόνο υψηλά ακαδημαϊκά πρότυπα αλλά επίσης να παραμείνουν ενήμερα για τις ανάγκες του πληθυσμού που οι απόφοιτοί τους πρόκειται να υπηρετήσουν. Αυτό απαιτεί οι επάρκειες και τα προσόντα στην ανάλυση συμπεριφοράς να είναι στα ύψιστα πρότυπα και να είναι μεταβιβάσιμα σε όλη την Ευρώπη και πέρα από αυτήν. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω των εγκεκριμένων εθνικών διαδικασιών που διαφέρουν σε κάθε χώρα, επειδή είναι νομικά αδύνατον η επαγγελματική αναγνώριση να παρέχεται από μια υπηρεσία ή φορέα που βρίσκεται έξω από τη χώρα. Ο λόγος είναι το ότι η επαγγελματική ρύθμιση είναι δυνατή μόνο μέσω ενός εξουσιοδοτημένου συστήματος επαγγελματικής διαπίστευσης ανά χώρα σε κάθε δικαιοδοσία.

Μόλις μια χώρα έχει επίσημα αναγνωρίσει ένα επάγγελμα, κοινές συμφωνίες κινητικότητας μπορούν να διαπραγματευτούν, όπως για παράδειγμα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση για ένα εύρος ιατρικών επαγγελμάτων καθώς επίσης και φαρμακευτικών, κτηνιατρικών χειρουργών και αρχιτεκτόνων. Η αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων που ορίστηκε στην Οδηγία 2005/36/EC επιτρέπει την ελεύθερη μετακίνηση των επαγγελματιών στην ΕΕ (European Commission, 2022). Ο μακροπρόθεσμος στόχος αυτού του έργου που χρηματοδοτήθηκε από το Erasmus+ είναι ότι το να εναρμονιστούν οι ελάχιστες απαιτήσεις κατάρτισης που αποτελούνται από εκπαιδευτικούς στόχους βασισμένους στο EQF και περιγράφονται με όρους γνώσεων, δεξιοτήτων και επαρμοχών οι οποίες παρουσιάζονται σε αυτό το έγγραφο, θα επιτρέψει στους αναλυτές συμπεριφοράς να προστεθούν σε αυτή τη λίστα των αναγνωρισμένων επαγγελματικών προσόντων στην Ευρώπη.

Καθοδηγητικές αρχές και ευθυγράμμιση με το EuroBA-M

Οι επάρκειες που παρουσιάζονται στον Πίνακα 2 αναπτύχθηκαν σε συνεργασία με την ομάδα του έργου και την Επαγγελματική Συμβουλευτική Ομάδα (Professional Advisory Group) (PAG) (Keenan et al., 2022). Συνολικά, αντιπρόσωποι αναλυτές συμπεριφοράς από 21 χώρες επανεξέτασαν αυτές τις επάρκειες ως αποτελούντες τις βασικές απαιτήσεις για τους αναλυτές συμπεριφοράς επιπέδου Masters. Αυτές οι επάρκειες μοντελοποιήθηκαν στη λίστα Έργου του BACB 4^η Έκδοση list¹. Υπολογίζουμε ότι το EuroBA-M ισούται με το Επίπεδο 7 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου προσόντων (EQF) (για λεπτομέρειες βλέπε IO1; Βλ., Bohlinger, 2019; Boudier, 2008; Elken, 2015).

¹ Ο Dr Neil Martin, Behavior Analyst Certification Board, επιβεβαίωσε ότι δεν υπάρχει ζήτημα πνευματικής ιδιοκτησίας

Η ορολογία που χρησιμοποιείται στο EQF (2008) για να περιγράψει τις απαιτήσεις για τους φοιτητές για να φτάσουν συγκεκριμένα επίπεδα προσόντων έχει προξενήσει συζητήσεις και τροποποιήσεις (EQF, 2018), ιδιαίτερα σε σχέση με τους όρους μαθησιακά αποτελέσματα, επάρκειες, γνώσεις, δεξιότητες, και ευθύνη και αυτονομία. «Υποστηρίζεται ότι είναι πιθανόν κάποια βασικά χαρακτηριστικά σχεδιασμού, όπως το «δυνατή» προσέγγιση στα μαθησιακά αποτελέσματα και μια στενή σύλληψη της επάρκειας δεν θα επιβιώσει σε τροποποίηση ή προσαρμογή στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας» (Méhaut & Winch, 2012, p.369). Στο πλαίσιο του IO5, ο όρος «επάρκεια» χρησιμοποιείται για να περιγράψει γενικά πεδία γνώσεων, δεξιοτήτων, και ευθυνών και αυτονομίας στα οποία ο φοιτητής πρέπει να είναι επαρκής, και επαγγελματικά και προσωπικά, μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος που στοχεύει στο Επίπεδο κατάρτισης EuroBA-Master's.

Σκόπιμα αποφασίσαμε να μην ορίσουμε ατομικά μαθησιακά αποτελέσματα για να επιτρέψουμε στους προγραμματιστές των μαθημάτων να προσαρμόσουν τα μαθήματά τους στη δική τους τοπική, δομική, και πολιτισμική ποικιλότητα. Οι προγραμματιστές μαθημάτων μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους περιγραφείς της επάρκειας (Πίνακας 2) ως οδηγό για να προγραμματίσουν συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα το οποίο δηλώνει πώς σκοπεύουν να διασφαλίσουν ότι οι φοιτητές τους πληρούν τις επάρκειες που συνοψίζονται στον Πίνακα 2. Αυτή η προσέγγιση αναμένεται να ενισχύσει την πολιτισμική ευαισθησία των μαθημάτων και να προωθήσει την κινητικότητα του προσωπικού στην Ευρώπη.

Οι επάρκειες EuroBA-M πλαισιώθηκαν σε γλώσσα που ταιριάζει στους όρους που χρησιμοποιούνται στο EQF. Ως εκ τούτου, κάποιοι από τους όρους που χρησιμοποιούνται στον Πίνακα 2 προέρχονται κατευθείαν από το EQF (2008). Οι ορισμοί της ανάλυσης συμπεριφοράς παρέχονται στον πίνακα και στο Γλωσσάρι (βλ. IO3). Το EQF ορίζει βασικές περιοχές γνώσεων, δεξιοτήτων, και ευθύνης και αυτονομίας για τους Ευρωπαίους επαγγελματίες. Ως εκ τούτου, αυτές οι κατηγορίες χρησιμοποιήθηκαν για το σχεδιασμό των επαρκειών EuroBA-M (Πίνακας 2).

Το προφίλ επάρκειας του EuroBA-M καλύπτει βασικές γνώσεις και δεξιότητες ανάλυσης συμπεριφοράς που περιλαμβάνουν μέτρηση, πειραματικό σχεδιασμό, μεθόδους αλλαγής συμπεριφοράς, και βασικά στοιχεία αλλαγής συμπεριφοράς, συστήματα, αξιολογήσεις, εφαρμογή, διαχείριση και εποπτεία, φιλοσοφικά, εννοιολογικά, και δεοντολογικά ζητήματα. Οι πελατοκεντρικές επάρκειες και ευθύνες, συμπεριλαμβάνουν δεξιότητες όπως η διασφάλιση της κοινωνικής εγκυρότητας, της πολιτισμικής ευαισθησίας και, όταν είναι κατάλληλο, πολιτισμικές προσαρμογές (βλ. Lee et al., 2022). Η σημαντικότητα των επαρκειών που βασίζονται στις γνώσεις καλύπτοντας έννοιες και αρχές οι οποίες είναι κατανοητές από δεοντολογικά επαρκείς αναλυτές συμπεριφοράς δεν μπορεί να υπερεκτιμηθούν (βλ. Leaf et al., 2021). Αυτές οι περιοχές στοχεύουν για να διασφαλίσουν ότι οι αναλυτές της συμπεριφοράς είναι ξεκάθαροι σχετικά με το σκοπό της πρακτικής τους και για να χτίσουν το δικό τους σκοπό επάρκειας, και ως εκ τούτου, να είναι ικανοί να συνεισφέρουν στους συνολικούς στόχους της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα

με Αναπηρίες (UNCRRPD, 2006) και των σχετικών Ευρωπαϊκών και διεθνών σχεδίων δράσης για την αναπηρία (EQF, 2008).

Το προφίλ επάρκειας για το EuroBA-M θέτει τα θεμέλια για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα να προγραμματίσουν περισσότερα μαθήματα Master στην ανάλυση συμπεριφοράς στην Ευρώπη (Roll-Pettersson et al., 2010, 2020a, 2020b). Αυτά τα μαθήματα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τα τοπικά Εθνικά Πλαίσια Προσόντων και το EQF. Θα στοχεύσουν σε φοιτητές από πολλά υπόβαθρα και γνωστικά πεδία, όπως ψυχολόγοι, λογοθεραπευτές, ειδικοί παιδαγωγοί, για να πιστοποιηθούν ως αναλυτές συμπεριφοράς.

Οδηγός για προγραμματιστές μαθημάτων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Τα μαθήματα που προγραμματίζονται με βάση τις επάρκειες EuroBA-M θα παραδίδονται στα πανεπιστήμια. Αυτά τα μαθήματα πρέπει να προετοιμάζουν επαρκώς τους φοιτητές για να επιδιώκουν μετέπειτα επαγγελματική ή ακαδημαϊκή καριέρα στην ανάλυση συμπεριφοράς. Οι επάρκειες ορίζονται ως μαθησιακά αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν μέσω θεωρητικής κατάρτισης και εποπτευόμενης πρακτικής και να αξιολογηθούν μέσω ποικίλων μορφών αξιολόγησης, π.χ. μελέτη περίπτωσης, αναφορές, γραπτά διαγωνίσματα (ερωτήσεις ανάπτυξης και/ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής), προφορικές παρουσιάσεις, και πτυχιακή εργασία.

Οι προγραμματιστές των μαθημάτων, οι υπεύθυνοι, και οι διδάσκοντες των μαθημάτων EuroBA-M πρέπει να είναι πιστοποιημένοι αναλυτές συμπεριφοράς οι ίδιοι, καταρτισμένοι στην ABA σε επίπεδο Master's ή Διδακτορικού και απασχολούμενοι από τα ινστιτούτα που παραδίδουν τα μαθήματα. Τα μαθήματα EuroBA-M πρέπει να περιλαμβάνουν επαρκείς ώρες δια ζώσης διδασκαλία (π.χ. εντός της πανεπιστημιούπολης, υβριδικά ή διαδικτυακά) και επαρκή πρακτική εμπειρία υπό την εποπτεία αναλυτή συμπεριφοράς.

Επάρκειες EuroBA-M

Οι επάρκειες EuroBA-M πρέπει να θεωρούνται βασικά πρότυπα για την ακαδημαϊκή κατάρτιση για τους επαγγελματίες που εποπτεύουν, προγραμματίζουν και/ή παρέχουν απευθείας υπηρεσίες ανάλυσης συμπεριφοράς, άσχετα με το πεδίο της πρακτικής τους (π.χ. εκπαίδευση/σχολεία, νοητικές αναπηρίες, αυτισμό, κοινωνική εργασία, κοινωνική φροντίδα, οργανισμοί) και άσχετα με την ηλικιακή ομάδα των χρηστών των υπηρεσιών (π.χ. παιδιά, νέοι, ή ενήλικες) ή την εθνικότητά τους, τη θρησκεία, ή το πολιτισμικό υπόβαθρο. Τα μαθησιακά αποτελέσματα στις γνώσεις, δεξιότητες, και ευθύνη και αυτονομία που

περιγράφονται στον Πίνακα 2 παρέχουν μια βάση για την αναγνώριση του επαγγέλματος του «Αναλυτή Συμπεριφοράς» στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προωθώντας έτσι την κινητικότητα ανάμεσα στις χώρες, την προστασία του καταναλωτή, και τις βασικές προϋποθέσεις για ηθική και επαγγελματική συμπεριφορά ανάμεσα στους επαγγελματίες και ερευνητές.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι οι επάρκειες EuroBA-M δεν αντιπροσωπεύουν αυτόνομη επαγγελματική πιστοποίηση, αναγνώριση ή διαπίστευση. Παρέχουν βασικές καθοδηγητικές γραμμές περιεχομένου για μεταπτυχιακά προγράμματα κατάρτισης στην ανάλυση συμπεριφοράς σε Ευρωπαϊκό πλαίσιο, και αυτό περιλαμβάνει γλώσσα σχετική με το EQF. Επίσης πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για να υποστηρίξουν αυτούς που έχουν στόχο να αποκτήσουν επαγγελματική πιστοποίηση στη δική τους χώρα.

Πίνακας 2: Επάρκειες Επιπέδου EuroBA-Master's

Επάρκειες Επιπέδου EuroBA-Master's
ΓΝΩΣΗ
Η γνώση ορίζεται ως η ικανότητα να εμπλέκεται κάποιος σε κριτικό συλλογισμό βάσει της περιεκτικής κατανόησης γεγονότων, αρχών, και θεωριών.
Γενικό υπόβαθρο γνώσης
1. Διαφορές ανάμεσα στην επιστήμη, την ψευδοεπιστήμη, και την εναντίωση στην επιστήμη. Επιστημονικά τεκμηριωμένες παρεμβάσεις και αυτές που δεν υποστηρίζονται από εμπειρική απόδειξη.
2. Πολυπολιτισμική επάρκεια, ποικιλότητα, επιδράσεις του τραύματος, και κλινική ευαισθησία σε σχέση με τις υπηρεσίες ανάλυσης συμπεριφοράς.
3. Κοινωνική εγκυρότητα: κοινωνικά σημαντικοί στόχοι, κοινωνικά αποδεκτές διαδικασίες και κοινωνικά σημαντικά αποτελέσματα των συμπεριφορικών παρεμβάσεων.
4. Εφαρμόσιμες, νόμιμες και ρυθμιστικές απαιτήσεις για εμπιστευτικότητα, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των δεδομένων και της τεκμηρίωσης.
5. Σχετικοί νόμοι για τα δικαιώματα εκπαίδευσης, υγείας, απασχόλησης των χρηστών των υπηρεσιών που αναφέρονται στην ανάλυση συμπεριφοράς.
Γνώσεις σε σχέση με την ανάλυση συμπεριφοράς
6. Ιστορία και φιλοσοφικό υπόστρωμα της ανάλυσης συμπεριφοράς (π.χ. γνωστική αιτιολόγηση, πρόβλεψη και έλεγχος, μεθοδολογικός και θεμελιώδης συμπεριφορισμός, επιλεκτικότητα, αιτιοκρατία, εμπειρισμός, εννοιολογική λιτότητα, πραγματισμός, πλαισιοκρατία).
7. Επιστημονικές βάσεις της πειραματικής ανάλυσης της συμπεριφοράς
8. Κατανόηση των επτά διαστάσεων της εφαρμοσμένης ανάλυσης συμπεριφοράς
Γνώσεις σχετικά με τις έννοιες και τις αρχές της ανάλυσης συμπεριφοράς
9. Να επιδεικνύουν γνώση των ορισμών και των αρχών της συμπεριφοράς <ol style="list-style-type: none"> α. Δράση και συντελεστική τάξη β. Ερέθισμα και τάξη ερεθισμάτων

- γ. Παβλοβιανή συσχέτιση προκλητικών και μη ερεθισμάτων
- δ. Συντελεστική διαμόρφωση
- ε. Συντελεστική διάκριση
- στ. Θετική και αρνητική ενίσχυση
- ζ. Προγράμματα ενίσχυσης
- γ. Παβλοβιανή συσχέτιση προκλητικών και μη ερεθισμάτων
- δ. Συντελεστική διαμόρφωση
- ε. Συντελεστική διάκριση
- στ. Θετική και αρνητική ενίσχυση
- ζ. Προγράμματα ενίσχυσης
- η. Νόμος του ταιριάσματος
- θ. Θετική και αρνητική τιμωρία
- ι. Ανεξάρτητοι, εξαρτημένοι και γενικά αποτελεσματικοί θετικοί και αρνητικοί ενισχυτές
- κ. Εξάλειψη της θετικής και της αρνητικής ενίσχυσης
- λ. Παρωθητικές διαδικασίες και διακριτικά ερεθίσματα
- μ. Συντελεστική γενίκευση ερεθισμάτων και η διατήρηση της
- ν. Μεταβατική συμπεριφορά και αξονική συμπεριφορά
- ξ. Αντίσταση αλλαγών συνθηκών
- ο. Τήρηση κανόνων και συμπεριφορά διαμορφωμένη χωρίς κανόνες
- π. Λεκτική συντελεστική διάκριση
- ρ. Αναδυόμενες λειτουργίες ερεθισμάτων

10. Να επιδεικνύει γνώση ηθικών ευθυνών σχετικών με την άσκηση της ανάλυσης συμπεριφοράς
- α. Με βάση την αξιοπρέπεια του πελάτη και την ευημερία του να επιδεικνύει επίγνωση της πολυπλοκότητας των ηθικών διλημμάτων και της λήψης αποφάσεων.
 - β. Να σκέφτεται κριτικά για επαγγελματικά, συμπεριλαμβανομένων και των ηθικών, ζητήματα.
 - γ. Να σχεδιάζει, να υλοποιεί, και να αξιολογεί συστηματικά τις ηθικές του πράξεις.
 - δ. Να παρακολουθεί κριτικά και να αξιολογεί τα αποτελέσματα των παρεμβάσεών του.
 - ε. Να αναλαμβάνει ευθύνη για την εφαρμογή του επαγγελματικού και δεοντολογικού κώδικα άσκησης των αναλυτών της συμπεριφοράς.

Γνώσεις σχετικά με το πειραματικό σχέδιο

11. Η προχωρημένη γνώση του πειραματικού σχεδίου ατομικής ανάλυσης να περιλαμβάνει:
- α. Τα βασικά χαρακτηριστικά του πειραματικού σχεδίου ατομικής ανάλυσης, όπως τη σχετικότητά του με την επιστήμη της συμπεριφοράς, τη λογική πίσω από τις επαναλαμβανόμενες μετρήσεις, την πρόβλεψη, την επαλήθευση, την επανάληψη και την οπτική ανάλυση.
 - β. Να κατανοεί τις διαφορές ανάμεσα στις εξαρτημένες και ανεξάρτητες μεταβλητές.

γ. Να ορίζει και να διακρίνει τις διαφορές ανάμεσα στην εσωτερική και εξωτερική εγκυρότητα.

δ. Να κατανοεί την ανάγκη για πειραματικό έλεγχο.

ε. Να κατανοεί ότι αξιολογείται η επίδραση της παρέμβασης με την σύγκριση της συμπεριφοράς πριν και μετά την παρέμβαση.

ζ. Να διακρίνει ανάμεσα στα πειραματικά σχέδια ατομικής ανάλυσης, στη μελέτη περιπτώσεων, και στον πειραματικό ομαδικό σχεδιασμό.

η. Γνώση των διαφόρων ειδών πειραματικών σχεδίων ατομικής ανάλυσης (π.χ. ανατροπή, πολλαπλή βασική φάση, εναλλασσόμενη παρέμβαση, αλλαγή κριτηρίου.)

θ. Να κατανοεί τα βασικά στοιχεία της παραμετρικής, συγκριτικής και συστατικής ανάλυσης (συστηματική ανάλυση δυο ή περισσότερων ανεξάρτητων μεταβλητών της παρέμβασης) .

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Οι δεξιότητες ορίζονται ως γνωστικές (ιδιωτικές) και πρακτικές (δημόσιες) συμπεριφορές που εμπλέκονται στην επιλογή, υλοποίηση, και ολοκλήρωση σχετικών έργων.

Γενικές δεξιότητες

12. Όταν εργάζεται με πελάτες να επιδεικνύει ευαισθησία στην ποικιλότητα των χρηστών των υπηρεσιών και των ωφελομένων.

13. Να επιδεικνύει συνεργατικότητα με τους χρήστες των υπηρεσιών και τους ωφελομένους.

14. Να εξελίσσει τις γνώσεις των άλλων εξηγώντας συμπεριφορικές έννοιες σε μη τεχνική γλώσσα η οποία δεν περιέχει ορολογία ουσιαστικοποίησης.

15. Να αναπτύσσει κατάλληλες διαδικασίες για σχεδιασμό τερματισμού της υπηρεσίας.

Δεξιότητες σχετικά με τη μέτρηση

16. Να ορίζει λειτουργικά τη συμπεριφορά.

17. Να παρατηρεί και να μετράει την εκδήλωση, τη μορφή, την πιθανότητα εκδήλωσης και τις χρονικές διαστάσεις δράσεων.

18. Να αναπτύσσει λύσεις για καταγραφή/γραφική αναπαράσταση των δεδομένων για να διευκολύνεται η επικοινωνία με τους συναδέλφους και τους ωφελομένους.

19. Να επιλύει περίπλοκα και απρόβλεπτα προβλήματα (χρησιμοποιώντας επιστημονικά τεκμηριωμένες λήψεις αποφάσεων) βασιζόμενος στην τακτική οπτική ανάλυση των δεδομένων τα οποία είναι καταγεγραμμένα γραφικά χρησιμοποιώντας κατάλληλα επιλεγμένες οπτικές αναπαραστάσεις.

Δεξιότητες σχετικά με την αξιολόγηση

20. Να αναπτύσσει κατάλληλες συμμετοχικές διαδικασίες αξιολόγησης σε σχέση με τη συναίνεση/συμφωνία των χρηστών των υπηρεσιών και με την ανασκόπηση των καταγραφών και των διαθέσιμων δεδομένων για να προσδιοριστεί και να εντοπισθεί η ανάγκη για υπηρεσίες ανάλυσης συμπεριφοράς.

21. Να υλοποιεί προχωρημένες διαδικασίες για να διεξάγει αξιολόγηση (π.χ. περιγραφική αξιολόγηση, λειτουργική αξιολόγηση συμπεριλαμβανομένης της λειτουργικής ανάλυσης, αξιολόγηση που βασίζεται πιθανότητα εκδήλωσης, αξιολόγηση προτιμήσεων).

22. Να αναπτύσσει λύσεις για την αξιολόγηση της σύγκρουσης συμφερόντων
23. Να αναπτύσσει λύσεις για την αξιολόγηση της ακεραιότητας της θεραπείας και της προόδου.
Δεξιότητες σχετικά με την παρέμβαση
24. Να προγραμματίζει παρατηρήσιμους και μετρήσιμους στόχους παρέμβασης βασιζόμενος σε παράγοντες όπως η αξιολόγηση, οι προτιμήσεις του χρήστη, τα υποστηρικτικά περιβάλλοντα, η επικινδυνότητα, και η κοινωνική εγκυρότητα.
25. Να σχεδιάζει και να υλοποιεί παρεμβάσεις στο προγενόμενο για να αλλάξει τη συμπεριφορά και να σχεδιάζει για οποιεσδήποτε παρενέργειες ίσως προκύψουν.
26. Να σχεδιάζει και να υλοποιεί παρεμβάσεις που βασίζονται στις συνέπειες για να αλλάξει τη συμπεριφορά και να σχεδιάζει για οποιεσδήποτε παρενέργειες ίσως προκύψουν.
27. Να επιδεικνύει επάρκεια σε σχέση με το σεβασμό στις επιθυμίες του ωφελουμένου και τη συναίνεσή του όταν επιλέγει, εξατομικεύει και υλοποιεί διαδικασίες αλλαγής συμπεριφοράς.
<p>Ανάλυση συστατικών έργου</p> <ul style="list-style-type: none"> α. Διαμόρφωση Δράσεων β. Δημιουργία Συντελεστικής Αλυσίδας γ. Διαδικασίες υποβολής και βαθμιαίας εμφάνισης και εξαφάνισης υποβολών δ. Θετική και αρνητική ενίσχυση ε. Θεμελίωση και χρήση εξαρτημένα ενισχυτικών ερεθισμάτων στ. Εκπαίδευση στην απόκτηση δεξιοτήτων ζ. Επίδειξη συμπεριφοράς προς μίμηση και διαμόρφωση της μίμησης προτύπου η. Συμβόλαια για συνάρτηση συμπεριφοράς - περιβάλλοντος θ. Συμβολική οικονομία ι. Αρχή Premack (αρχή σχετικότητας ενισχυτών) κ. Παρωθητικές διαδικασίες και διακριτικά ερεθίσματα λ. Εκπαίδευση που βασίζεται στην ευχέρεια μ. Άμεση διδασκαλία ν. Λεκτικοί κανόνες ξ. Διδασκαλία βασισμένη σε σχέσεις ισοτιμίας ο. Παροχή πολλαπλών E^D για αντίστοιχες δράσεις προκειμένου να εκδηλωθούν στη σειρά π. Προσωποποιημένο σύστημα διδασκαλίας ρ. Διαδικασία ξεχωριστών δοκιμών σ. Διδασκαλία στο φυσικό περιβάλλον τ. Διαφορική ενίσχυση υ. Εκπαίδευση στη λειτουργική επικοινωνία φ. Εξάλειψη ενίσχυσης χ. Διαδικασίες μείωσης της συχνότητας εκδήλωσης δράσεων (π.χ. κόστος ανταπόκρισης, απομάκρυνση από θετικό ενισχυτή, ευδιάκριτη και επαναληπτική διόρθωση) ψ. Διαδικασίες γενίκευσης και διατήρησης

31. Να λύνει περίπλοκα προβλήματα μέσω της χρήσης ομαδικών συναρτήσεων ενίσχυσης.
32. Να λύνει περίπλοκα προβλήματα μέσω της χρήσης διαδικασιών αυτορρύθμισης και συμβόλαια για συναρτήσεις συμπεριφοράς - περιβάλλοντος.
33. Να σχεδιάζει και να υλοποιεί Παβλοβιανή συσχέτιση ερεθισμάτων
34. Να αναπτύσσει λύσεις για προγράμματα ενίσχυσης μεταφέροντας τον έλεγχο από παρεμβατικά προγραμματισμένες σε μη παρεμβατικά προγραμματισμένες συναρτήσεις ενίσχυσης
35. Να αναπτύσσει εξατομικευμένες διαδικασίες διδασκαλίας βασισμένες στις αλλαγές των αναγκών των χρηστών των υπηρεσιών με προοπτική τη διάρκεια ζωής (π.χ. κοινωνική επάρκεια, ελεύθερο χρόνο, και επαγγελματικές δεξιότητες).
36. Να αναπτύσσει, να υλοποιεί, και να αξιολογεί συνεργατικές λύσεις με τους ωφελούμενους, να εντοπίζει σχετικούς στόχους, διαδικασίες, και να αξιολογεί.
ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
Η ικανότητα του εκπαιδευόμενου να εφαρμόζει γνώσεις και δεξιότητες αυτόνομα και με ευθύνη.
37. Να αναλαμβάνει ευθύνη δουλεύοντας σε προσωπικό πεδίο αρμοδιοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του εντοπισμού των δικών του περιορισμών και δυνατοτήτων και της αξιολόγησης της συνεχιζόμενης επαγγελματικής ανάπτυξης.
38. Να αναλαμβάνει ευθύνη για να επιδεικνύει άριστη επαγγελματική συμπεριφορά (π.χ. επαγγελματική ευγένεια, διαχείριση χρόνου, τήρηση αρχείων, εποπτική πρακτική).
39. Να αναλαμβάνει ευθύνη για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την ασφάλεια, τα πρωτόκολλα έκτακτης ανάγκης που πρέπει να υπάρχουν για να προστατεύονται οι ωφελούμενοι.
40. Να εντοπίζει και να αντιμετωπίζει δεοντολογικά ζητήματα στο πλαίσιο των προτύπων άσκησης της ανάλυσης συμπεριφοράς και σύμφωνα με τις εθνικές δεοντολογικές καθοδηγητικές γραμμές.
41. Να αναλαμβάνει ευθύνη όταν συνεργάζεται με άλλους επαγγελματίες για να προωθή την επιστημονικά τεκμηριωμένη πρακτική.
42. Να αξιολογεί και να εξελίσσει την επίδοση του προσωπικού σύμφωνα με τις αρχές της συμπεριφοριστική διαχείριση οργανισμών (OBM)..
43. Να δημιουργεί λύσεις για τον εντοπισμό και την αποτροπή πρακτικών διάκρισης και να μην προκαλεί βλάβη.
44. Να αναλαμβάνει ευθύνη για να διαδίδει ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την ανάλυση συμπεριφοράς και να εντοπίζει πιθανές πηγές διαστρέβλωσης (π.χ. κοινωνικά δίκτυα, νομικά, και πολιτικά πλαίσια).

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- ABAI. (2022). *Association for Behavior Analysis-International (ABAI)*. Website.
<https://www.abainternational.org/>
- Arntzen, E., & Pellón, R. (2021). A view on the development and current situation of Behavior Analysis in Europe. *Behavior and Social Issues*, 30, 346–360.
<https://doi.org/10.1007/s42822-021-00068-w>
- BACB. (2018a). *Behavior analysis. An overview*. Behavior Analyst Certification Board.
<https://www.youtube.com/watch?v=HnyYwWlenJg>
- BACB. (2018b). *Behavior Analyst Certification Board*. Behavior Analyst Certification Board.
<https://www.bacb.com/>
- Bohlinger, S. (2019). Ten years after: The ‘success story’ of the European qualifications framework. *Journal of Education and Work*, 32(4).
<https://doi.org/10.1080/13639080.2019.1646413>
- Bouder, A. (2008). European qualifications framework. *Journal of European Industrial Training*, 32(2/3). <https://doi.org/10.1108/03090590810861668>
- Brodhead, M. T., Cox, D. J., & Quigley, S. P. (2018). Introduction to ABA, ethics, and core ethical principles. In *Practical Ethics for Effective Treatment of Autism Spectrum Disorder*. <https://doi.org/10.1016/b978-0-12-814098-7.00001-8>
- Carr, J. (2011). Jerry Shook and the BACB: An enduring legacy. *Newsletter of the Association for Science in Autism Treatment*, 8(4), 2–3.
- Dillenburger, K., Fargas, M., & Akhonzada, R. (2008). Coping with post-ceasefire violence. *The Journal of Behavior Analysis of Offender and Victim Treatment and Prevention*, 1(1), 98–114. <https://doi.org/10.1037/h0100437>
- Eikeseth, S., Klintwall, L., Jahr, E., & Karlsson, P. (2012). Outcome for Children with Autism Receiving Early and Intensive Behavioral Intervention in Mainstream Preschool and Kindergarten Settings. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 6(2), 829–835.
- Eikeseth, S., Smith, T., Jahr, E., & Eldevik, S. (2007). Outcome for Children With Autism Who Began Intensive Behavioral Treatment Between Ages 4 and 7 A Comparison Controlled Study. *Behavior Modification*, 31(3), 264–278. <https://doi-org.ezp.sub.su.se/10.1177/0145445506291396>
- Eldevik, S., Hastings, R., Jahr, E., & Hughes, J. (2012). Outcomes of Behavioral Intervention for Children with Autism in Mainstream Pre-School Settings. *Journal of Autism & Developmental Disorders*, 42(2), 210–220. <https://doi-org.ezp.sub.su.se/10.1007/s10803-011-1234-9>
- Eldevik, S., Titlestad, K. B., Aarlie, H., & Tønnesen, R. (2020). Community Implementation of Early Behavioral Intervention: Higher Intensity Gives Better Outcome. *European Journal of Behavior Analysis*, 21(1), 92–109. <https://doi-org.ezp.sub.su.se/10.1080/15021149.2019.1629781>

- Elken, M. (2015). Developing policy instruments for education in the EU: The European Qualifications Framework for lifelong learning. *International Journal of Lifelong Education*, 34(6). <https://doi.org/10.1080/02601370.2015.1103795>
- EQF. (2008). The European Qualifications Framework. *European Commission*. <https://europa.eu/europass/en/european-qualifications-framework-eqf>
- European Commission. (2022). *Recognition of professional qualifications in practice*. EU. https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/single-market-services/free-movement-professionals/recognition-professional-qualifications-practice_en
- Fargas-Malet, M., & Dillenburger, K. (2016). Intergenerational transmission of conflict-related trauma in Northern Ireland: A behavior analytic approach. *Journal of Aggression, Maltreatment and Trauma*, 25(4), 436–454. <https://doi.org/10.1080/10926771.2015.1107172>
- Fennell, B., & Dillenburger, K. (2018). Applied behaviour analysis: What do teachers of students with autism spectrum disorder know. *International Journal of Educational Research*, 87, 110–118. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2016.06.012>
- Ferguson, J., Craig, E. A., Dounavi, K. (2019). Telehealth as a Model for Providing Behaviour Analytic Interventions to Individuals with Autism Spectrum Disorder: A Systematic Review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 49:582–616 <https://doi.org/10.1007/s10803-018-3724-5>
- Garner, J., Peal, A., Klapatch-Totsch, J., & Gamba, J. (2022). Exploitation, freedom, and coercion: The integration of Applied Behavior Analysis in a capitalist system. *Behavior and Social Issues*. <https://doi.org/10.1007/s42822-022-00100-7>
- Governors Council on Developmental Disabilities. (2022). *Parallels in time a history of developmental disabilities; Department of Administration; Governors Council on Developmental Disabilities*. Department of Administration. <https://mn.gov/mnddc/parallels2/video-index.html>
- Green, G. (2019). *The history of ABA w/ Dr. Gina Green (Episode 100)*. ABA Inside Track. <https://www.youtube.com/watch?v=N5XuRYPBHNU>
- Heward, W. (2012, February). *Applied Behavior Analysis ABA*. <https://www.youtube.com/watch?v=vT73KEwVAX0>
- Heward, W. L., Critchfield, T. S., Reed, D. D., Detrich, R., & Kimball, J. W. (2022). ABA from A to Z: Behavior science applied to 350 domains of socially significant behavior. *Perspectives on Behavior Science*, 45(2), 327–359. <https://doi.org/10.1007/s40614-022-00336-z>
- Howlin, P., Goode, S., Hutton, J., & Rutter, M. (2004). Adult outcome for children with autism. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 45(2), 212–229.
- Howlin, P., Savage, S., Moss, P., Tempier, A., & Rutter, M. (2014). Cognitive and language skills in adults with autism: A 40-year follow-up. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 55(1), 49–58.
- Hughes, C. J., & Shook, G. L. (2007). Training and certification of behaviour analysts in Europe: Past, present, and future challenges. *European Journal of Behavior Analysis*, 8(2), 239–249.

- Johnston, J. (2018). *Jim Johnston on the history of ABA (Session 8)*. The Behavioral Observations Podcast. <https://www.youtube.com/watch?v=mLImvAXiK7g>
- Keenan, M., Dillenburger, K., Konrad, M.-H., Debetencourt, N., Vuksan, R., Kourea, L., Pancocha, K., Kingsdorf, S., Brandtberg, H. J., Ozkan, N., Abdelnour, H., Da Costa-Meranda, M., Schuldt, S., Mellon, R., Herman, A., Tennyson, A., Ayvazo, S., Moderato, P., Attard, N., ... Gallagher, S. (2022). Professional Development of Behavior Analysts in Europe: A Snapshot for 21 Countries. *Behavior Analysis in Practice*, 1–21. <https://doi.org/10.1007/s40617-022-00754-0>
- Keenan, M., Kerr, K. P., & Dillenburger, K. (2000). *Parents education as autism therapists*. Jessica Kingsley Publishers.
- Kelly, M. P., Martin, N., Dillenburger, K., Kelly, A. N., & Miller, M. M. (2018). Spreading the news: History, successes, challenges and the ethics of effective dissemination. *Behavior Analysis in Practice*, 12, 440–451. <https://doi.org/10.1007/s40617-018-0238-8>
- Kingsdorf, S. & Pancocha, K. (2023) Learning from the Czech Republic’s experiences with growing applied behavior analysis services for children with autism, *European Journal of Behavior Analysis*, DOI: [10.1080/15021149.2022.2164827](https://doi.org/10.1080/15021149.2022.2164827)
- Larsson, E. v. (2013). Is Applied Behavior Analysis (ABA) and Early Intensive Behavioral Intervention (EIBI) an effective treatment for Autism? A cumulative review of impartial reports. *Autism*, 120 (5), 1162–1182. <https://doi.org/10.1542/peds.2007-2362>.
- Leaf, J. B., Cihon, J. H., Ferguson, J. L., Milne, C. M., Leaf, R., & McEachin, J. (2021). Advances in Our Understanding of Behavioral Intervention: 1980 to 2020 for Individuals Diagnosed with Autism Spectrum Disorder. *Journal of Autism & Developmental Disorders*, 51(12), 4395–4410. <https://doi-org.ezp.sub.su.se/10.1007/s10803-020-04481-9>
- Leaf, J. B., Cihon, J. H., Leaf, R., McEachin, J., Liu, N., Russell, N., Unumb, L., Shapiro, S., & Khosrowshahi, D. (2022). Concerns About ABA-Based Intervention: An Evaluation and Recommendations. In *Journal of Autism and Developmental Disorders*. <https://doi.org/10.1007/s10803-021-05137-y>
- Lee, J. D., Meadan, H., & Oyunbaatar, E. (2022). Parent peer coaching program: A cascading intervention for parents of children with autism in Mongolia. *Autism*, 26(8), 1999–2014.
- Martin, N. T., & Carr, J. E. (2020). Training and certification of behaviour analysts in Europe. *European Journal of Behavior Analysis*, 21(1), 9–19. <https://doi.org/10.1080/15021149.2019.1596653>
- Milton, D. (2012). The normalisation agenda and the psycho-emotional disablement of autistic people. *Autonomy, the Critical Journal of Interdisciplinary Autism Studies*, 1(1).
- National Council for Severe Autism. (2022). *Autism: The nightmare of life without sleep*. <https://www.ncsautism.org/blog/autism-the-nightmare-of-life-without-sleep?fbclid=IwAR0DWbdZ2XxRW02yo5f54w4sVTcuqCuZa2cOcZgngMlMe-P1qwxPc0o-BKU>
- Rajaraman, A., Austin, J. L., Gover, H. C., Cammilleri, A. P., Donnelly, D. R., & Hanley, G. P. (2022). Toward trauma-informed applications of behavior analysis. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 55(1). <https://doi.org/10.1002/jaba.881>

- Roll-Pettersson, L., Ala'i-Rosales, S., Keenan, M., & Dillenburger, K. (2010). Teaching and learning technologies in Higher Education: Applied behaviour analysis and autism; "Necessity is the mother of invention. *European Journal of Behavior Analysis*, 11(2), 247–259. <https://doi.org/10.1080/15021149.2010.11434349>
- Roll-Pettersson, L., Dillenburger, K., Keenan, M., Alai-Rosales, S., & Sigurdardottir, Z. G. (2020a). Higher education, behaviour analysis, and autism: Time for coalescence. *European Journal of Behavior Analysis*, 21(1). <https://doi.org/10.1080/15021149.2020.1760472>
- Roll-Pettersson, L., Gena, A., Eldevik, S., Moderato, P., Sigurdardottir, Z. G., Dillenburger, K., Keenan, M., & Ala'i-Rosales, S. (2020b). Higher education and behavior analysis in Europe: creating a unified approach for the training of autism professionals. *European Journal of Behavior Analysis*, 21(1). <https://doi.org/10.1080/15021149.2020.1758990>
- Skinner, B. F. (1953). Operant behavior. *Science and Human Behavior*. <https://doi.org/10.3390/ijerph8093528>
- Skolnik, J. (2022). *Severe autism kills. Families in crisis, lives in danger*. Kindle Edition. Independently published.
- UNCRPD. (2006). *United Nations convention for persons with disabilities*. United Nations. <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>
- Yell, M. L., & Drasgow, E. (2000). Litigating a free appropriate public education: The Lovaas hearings and cases. *The Journal of Special Education*, 33(4), 205. doi:<https://doi.org/10.1177/002246690003300403>